

Dziecko jest chodzącym cudem, jedynym, wyjątkowym i niezastąpionym.

Phil Bosmans

Mamo, tato jestem już duży - idę do przedszkola!

Dziecko w wieku trzech lat kończy pewien okres w swoim życiu - wiek poniemowłęcy, a zaczyna wchodzić w wiek zwany przedszkolnym. Charakteryzuje się on wieloma specyficznymi dla tego okresu rozwojowego zachowaniami. Trzylatek rozpoczynając swoją drogę edukacji po raz pierwszy na dłużej zostaje wśród obcych sobie osób, w mało znanym otoczeniu. Przekraczanie progu przedszkolnego stwarza kłopotliwe sytuacje nie tylko dla dzieci, ale też ich rodziców. Aby zrozumieć, jakie emocje towarzyszą trzylatkom podczas pierwszych dni adaptacyjnych, a także, jakie budzą one zachowania musimy poznać właściwości tego wieku w różnych sferach rozwojowych.

Jaki jest trzylatek?

Zna już swoje: imię, nazwisko, płeć, wiek, imiona rodziców, ogólnie potrafi określić swoje miejsce zamieszkania. W jego świadomości to, co posiada jest jakby częścią jego osoby, stąd tak silne i częste wyrażanie: „To moje”. W tym wieku zaczyna się identyfikować ze swoją płcią, chętnie podejmuje pierwsze decyzje, kreuje rzeczywistość wokół siebie. Nadal jest impulsywny, niecierpliwy i wciąż sprawdza wyznaczone granice postępowania. Każdy trzylatek jest inny, a o jego osobowości decyduje: sposób wychowania, wyposażenie genetyczne, a także środowisko, w którym rośnie. Bardzo silny związek z rodzicami sprawia, że są oni głównym źródłem jego przekonań o sobie, świecie, a także przedszkolu. Stopniowe przygotowywanie dziecka do pójścia do przedszkola (oswajanie z miejscem, rytmem dnia, usamodzielnianie) rodzi w nim początki tożsamości przedszkolaka.

Jak myśli trzylatek - rozwój poznawczy

Już wiele rzeczy wie, rozumie i pamięta, ale szczególnie trudno skupić mu uwagę na jednym temacie. Dla trzylatka fantazja, bajki, kłamstwa nie mają wyraźnie zarysowanych granic. Większość informacji przyjmuje bezkrytycznie i dosłownie. Jego wiedza jest jeszcze mała, dlatego uzupełnia ją swoją fantazją i skojarzeniami, jednocześnie jest bardzo przywiązany do konkretów. Zaczyna przyswajać sobie pojęcia dotyczące czasu, przestrzeni i podstawowych pojęć matematycznych. Bardzo intensywnie rozwija się mowa, chętnie powtarza, co usłyszał, lub tworzy własne opowieści. Potrzeba poznawania otaczającego świata sprawia, że łatwo w

dziecku obudzić zainteresowanie przedszkolem. Ważne jest, by przedstawić dziecku pozytywny obraz przedszkola.

Co czuje trzylatek - rozwój emocjonalny

Jego zachowaniem wciąż jeszcze rządzą emocje i impulsy, choć potrafi on poprawnie nazwać dopiero niektóre z nich. Trzylatek jest bardzo wrażliwy na niewerbalny przekaz uczuć. Towarzyszą mu częste wahania uczuć, raz tęskni za rodzicami, innym znów dąży do samodzielności. Prawidłowy jego rozwój zależy o d tego, w jakim stopniu dziecko czuje się kochane, akceptowane, oraz bezpieczne.

Na początku przedszkole ma prawo budzić w nim emocje, takie jak: lęk, sprzeciw, brak zaufania, płacz, lub próby uwolnienia się od tego obowiązku.

Jaki jest trzylatek wśród innych - rozwój społeczny

Zaczyna zwracać uwagę na osoby wcześniej nieznanne. Wyraża chęć kontaktów z rówieśnikami, zauważa brak innych. Jest bardzo ufny, co dobrze świadczy o jego rozwoju, lecz w pewnych sytuacjach może się to łączyć z zagrożeniami. Na razie trzylatek bawi się tylko obok, zabawy z rówieśnikami kończą się niestety konfliktami. Nawet trudne relacje z innymi dziećmi są bardzo istotne w prawidłowym rozwoju, uczą norm grupowych, kompromisu, dbania o swoje prawa. Oswojenie się w przedszkolu z licznym towarzystwem, nowymi zasadami będzie trudne, dlatego potrzebuje on trochę czasu i pomocy ze strony rodziców.

Nauczycielka w przedszkolu staje się pierwszą ważną, obcą osobą w jego życiu, dlatego w kontaktach z nią bardzo liczy się otwartość rodziców.

Co potrafi trzylatek - rozwój motoryczny

Wykonyje różne ćwiczenia gimnastyczne najchętniej pod postacią wesołej zabawy. Rośnie jego koordynacja wzrokowo-ruchowa, ręce stają się coraz sprawniejsze. Trzylatek staje się coraz bardziej samodzielny, stara się poma gać w prostych pracach. Każde dziecko ma własny, typowy dla siebie poziom energii i zapotrzebowania na ruch, który może zmieniać się z wiekiem. Pobyty w przedszkolu może zmienić regulację poziomu energii powodując zmęczenie i ospałość lub nadmierne pobudzenie.

Opracowały:

mgr Monika Kuczaj

mgr Elżbieta Walerowska